

Muižas un pilis Auces un Saldus novados

Muižas un pilis ir vairākus gadu simteņus pārdzīvojušie kultūrvēstures glabātāji, kas ceļotājus vilina ar savu skaistumu un noslēpumainības auru. Tikai vēsture zina, kā ir bijis un tagadne tikai apjauš, kā varēja būt. Legēdām un nostāstiem apvītās muižas un to ēnainie un dabas bagātībām pilnie parki ir Latvijas „pērles”, kas neatstāj vienaldzīgus to apmeklētājus.

Maršruts: *Bēnes muiža – Vecauces muiža - Vadakstes muiža - Reņģes muiža - Jaunauces muiža– Lielauces muiža*

Maršruta veikšanas veidi: ar auto vai ar velosipēdu

Maršruta garums: ≈ 67 km

Teritorija: Auces un Saldus novadi

Informācija: www.auce.lv, www.saldus.lv, www.pilis.lv

Bēnes muiža (*Behnen*)

Bēnes muiža izveidota 16.gadsimta beigās, kad sabruka Livonijas ordenis un sāka veidoties Kurzemes - Zemgales hercogiste. Muižas teritorijas izaugsme saistāma ar 1922.gadu, kad tās nomnieks bija Otto Valdemārs Gailītis. Nopostītu un panīkušu saimniecību (tolaik pati muižas ēka tika saukta par Bēnes Kulturālo centru) viņš pārvērtā paraugsaimniecībā.

Līdz mūsdienām saglabājusies kungu māja, kas celta no 1876. līdz

1878.gadam neogotiskā stilā, bet vēlākos gados daļēji pārbūvēta. Projekta autors bijis Pēterburgas arhitekts Šļups. Saglabājušās arī citas muižas kompleksa ēkas – kūts, lielā klēts, ūdens un tvaika dzirnavas, kalpu māja. 1905.gadā muižas kunga ēka tika nodedzināta, bet vēlāk atjaunojot kļuvusi nedaudz mazāka un vienkāršāka. Šobrīd muižas ēkas piebūves daļā atrodas Bēnes tautas nams, bet pašā muižas ēkā pagasta pārvalde. Daudzo pārbūvju un remontdarbu dēļ interjerā autentiski elementi praktiski nav saglabājušies, bet baltā muižas ēka ar smailajiem tornīšiem, balkonu un krāšņiem puķu stādījumiem vasarā, izskatās ļoti majestātiska no ārpuses. Turpat blakus atrodas jaunā Bēnes estrāde un tek Auces upīte, kurai pāri ved vēsturiskais mūra tilts.

Bēne, Centrālais laukums 3

Vecauces muiža (*Alt-Autz*)

Pils celta (1842. - 1845.) kā medību-vasaras rezidence grāfiem Mēdēmiem angļu – sagšu jeb pseidogotiskā stilā pēc Berlīnes arhitekta Fridriha A. Štīlera projekta. 1921. gadā Vecaucē izveido Latvijas Universitātes lauksaimniecības studentu mācību un pētījumu saimniecību, kas darbojas līdz šodienai.

Ap pili plešas 13 ha liels ainavu parks ar vairākiem dīķiem, svešzemju koku un krūmu stādījumiem un

pieminekļiem – pirmajam mācību un pētījumu saimniecības "Vecauce" vadītājam Jānim Bergam un profesoram Jānim Apsītim, kā arī Pirmajā pasaules karā kritušo vācu un krievu karavīru kapi.

Pilī tiek piedāvātas vairākas zāles dažādu pasākumu organizēšanai un svinēšanai, naktsmītnes labiekārtotās, divvietīgās istabiņās. Pasākumus apkalpo pils virtuve.

Pils izstāžu telpā apskatāma Vecauces vēstures ekspozīcija par Vecauces muižu, tās īpašniekiem, Auces pilsētas pirmsākumiem un Vecauces izmēģinājumu saimniecības izveidošanu 1921.gadā. Izstāžu telpās apskatāmas arī 19.gs. 80. gados Latvijas teritorijā valkātu tērpu rekonstrukcijas. Nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās.

Akadēmijas ielā 11; Vecauces pagasts, Auces novads, +371 63745302, +371 29195959, vecaucespils@gmail.com, www.vecauce.lv

Vadakstes muiža (*Waddaxt*)

Vadakstes muiža atrodas upes labajā krastā, kur kādreiz bijis zemgaļu pilskalns un pēdējā apmetne pirms pārceļšanās uz Lietuvu. Vēlāk upes krastā uzcelta Vadakstes muiža, kas kopš 16.gs. piederējusi baronu Bistramu dzimtai. 18.gs. otrajā pusē celta vecā kungu māja (vēlākā kalpu māja). Ēkā saglabājušās greznas, klasicisma stila durvis un logu apkalumi. Esošās saimniecības ēkas, stallis un klēts būvētas 19. gs. sākumā. Muižas kungu māja būvēta 1911.-1914.g.

neoklasicisma stilā pēc arhitekta L. Reinīra projekta. Saglabājusies halle ar jūgendstila kamīnu un plašas koka kāpnes uz otro stāvu. Ovālās zāles nišās redzamas podiņu krāsnis ar kolonnām. Muižas kompleksu ieskauj 18.-19.gs. veidots muižas parks. Vadakstes muižas otrajā stāvā atrodas muižas vēstures krātuve, kurā apskatāmas pagastu iedzīvotāju senlietas, padomju laika atribūtika, pagasta vēstures liecības. Nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās.

Vadakstes pagasts, Saldus novads, +371 26611439, +371 25619406

Reņģes muiža (*Rengenhof*)

Reņģes muižas apbūve izveidojusies Vadakstes upes krastā. Pagalma vienā pusē pie upes bijusi kungu māja un tai pretī - saimniecības ēkas un kalpu māja, veidojot slēgtu pagalmu. Ēkām blakus 1882. gadā uzcelts muižas ūdenstornis. Pašreizējā muižas pils celta 1881.-1882. gadā baroniem fon Nolkeniem. Arhitektoniski tā veidota franču baroka stilā ar neorenesanses stilam raksturīgiem dekoratīviem motīviem. Šobrīd daļēji saglabājusies pils interjera

dekoratīvā apdare, kā arī vairākas krāsnis un kamīni. Ceļu uz pili akcentē skaista liepu aleja, bet pie pils, Vadakstes upes krastā, plešas 19.gs. beigās ierīkotais 42,5 ha liels muižas parks ar 35 svešzemju koku un krūmu stādījumiem. Tūristiem tiek piedāvātas ekskursijas. Pilī šodien atrodas Rubas pamatskola. Nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās. **Rubas pagasts, Saldus novads, +371 63825665; +371 29168079**

Jaunauces muiža (*Neu-Autz*)

Jaunauces vārds minēts jau 13.gs. kā Livonijas ordeņvalsts īpašums. Jaunauce bijusi gan valsts īpašums, gan privātmuiža. Aptuveni 150 gadus tā dēvēta par Mazauci. Hercogs Jēkabs atjaunojis Jaunauces nosaukumu. Kungu māja būvēta 19. gs. sākumā ampīra stilā grāfam K. J. F. fon Mēdemam. 20. gs. sākumā arhitekts Makss Aleks fon der Rops veicis interjeru atjaunošanu. Tajā ir saglabājies vēlīnā klasicisma interjeru

komplekss, lielākā 19. gs. sākuma krāšņu kolekcija (7 krāsnis) un Latvijā vienīgais autentiskais klasicisma stila kupola gleznojums. Samērā labi saglabājušās arī 9 muižas saimniecības ēkas. Pie muižas pils plešas 7,7 ha liels angļu stila jeb ainavu parks ar daudziem svešzemju koku un krūmu stādījumiem. Tur atrodas arī neparasts dīķis ar kanālu jeb igvāte.

Tūristiem tiek piedāvātas ekskursijas gida pavadībā, pēc iepriekšējas vienošanās ielūkoties bijušajā barona vīna pagrabā un nobaudīt vietējo vīndaru darinātu Jaunauces pils vīnu un „nosmeķēt zapti”, nogaršot barona tēju un baroneses kafiju. Ir arī ekskluzīva iespēja pārnakšnot padomju laiku skolas internātā, kā arī iznomāt telpas pasākumiem. Nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās. **Jaunauces pagasts, Saldus novads, +371 63846550, +371 26014296, +371 28349411, inguna.balcere@inbox.lv**

Lielaucis muiža (*Groß -Autz*)

Lielaucis muižas apbūves ansamblis veidojies gleznainā Lielaucis ezera krastā. Sākotnēji Lielaucis muiža un parks piederējusi pirmā Kurzemes hercoga Gotharda Ketlera dēlam hercogam Fridriham, kurš 1624.gadā muižā bija apmeties kopā ar visu galmu un ministriem, bet vēlākā laikā bijusi Pēterburgā dzīvojošā grāfa Pālēna vasaras rezidence. Pils celta, izmantojot

vēlā klasicisma un ampīra elementus. Interjerā saglabājušās ampīra stila krāsnis un kamīni.

Neatņemami ainavas elementi ir divi tiltiņi – viens pāri saimniecības ejai, otrs – pāri grāvim no dīķa uz ezeru. Ap pili plešas 57 ha liela teritorija ar ainaviskiem stādījumiem, kas tapuši vēl grāfu Mēdemu laikā 19.gs. sākumā. Pils skatāma no ārpuses. *Lielaucis* Ļoti interesants elements ir iedziļināta saimniecības eja no ieejas pils pagrabos dīķa virzienā, kuru kādreiz izmantoja zemnieki, vedot nodevas.

Ap pili plešas 57 ha liela teritorija ar ainaviskiem stādījumiem, kas tapuši vēl grāfu Mēdemu laikā 19.gs. sākumā. Pils skatāma no ārpuses. *Lielaucis*